

Příloha k protokolu o SZZ č.:

Diplomant: PAVLA PŠENÍČKOVÁ

Vysoká škola: PF JU

Aprobace: Učitelství ČJ – AJ pro 2.
stupeň ZŠ

Katedra: pedagogiky a psychologie

Recenzent-vedoucí*diplomové práce:
Mgr. Jana Kouřilová

Datum odevzdání posudku: 14. 5. 2009

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

DOTAZNÍK INTERAKČNÍHO STYLU UČITELE

Diplomová práce je zaměřena na využití, resp. možnosti využití dotazníku interakčního stylu učitele. V teoretické části se autorka zabývá takovými pojmy jako je klima školy a třídy, hodnocení, sociální interakce a pedagogická komunikace. Ve výzkumné studii se snaží poukázat na možnosti využití dotazníku interakčního stylu. Uvádí a graficky zpracovává to, jak byli dětmi hodnoceni jednotliví učitelé, příp. srovnává to jak se vidí samotní učitelé s tím, jak je vidí žáci, příp. sleduje, jak je rozdílně hodnocen interakční styl jednoho učitele v rámci různých předmětů. V závěru výzkumné studie se pak autorka pokouší porovnat interakční styly učitelů mužů a žen.

I když je na zpracování práce znát úsilí i nadšení autorky pro daný, lze mít k DP řadu výhrad, které se týkají jak teoretické, tak praktické části.

V teoretické části v mnohdy zbytečně dlouhých pasážích autorka používá přímé citace; někdy navíc není jasné, zda se jedná o přímou či nepřímou citaci. Citované pasáže nepropojuje, nepřemostňuje text. Je zde také málo konkrétních, výzkumně podložených informací, spíše jen obecná tvrzení typu "na školách s příznivým klimatem se setkáváme s ředitelem, který je empatický..." (s. 15). Chybí kritický přístup k uváděným informacím. Autorka se často též dopouští příliš černobílého vidění - např. v podstatě zcela pomíjí fakt, že klima může nabývat i jiných hodnot, resp. může být diferencovanější, než jen negativní a pozitivní. Obsahově je zpracování teoretické části poměrně chabé, ovšem rozsahem předimenzované (téměř 60 stran!).

Základní problémem je, že ve výzkumné studii si autorka nestanovuje jasné cíle ani hypotézy či výzkumné otázky, není tedy zřetelné, co využíváním dotazníku vlastně sleduje či kam její práce směřuje. Někde se dopouští velmi zjednodušených interpretací bez snahy o hlubší vhled (např. s. 63 dole) či jednoduchých shrnutí typu "...řekla bych, že tato učitelka by mohla být pro ostatní vzorem", které snad do DP (chceme-li ji považovat za vědecký text) ani nepatří.

Při četbě se nabízí řada otázek, např.: jak může dotazník mít pozitivní vliv na školní klima, jak může podporovat vztah učitel - žák? (s. 53). Autorka měla patrně na mysli, že dotazník může být zdrojem sebepoznání pro učitele; pokud učitel získané informace adekvátně zpracuje, je schopen je integrovat a reagovat na ně, pak teprve může dojít

k podpoře vztahu učitel – žák či k ovlivnění školního, resp. třídního klimatu. Samotná aplikace dotazníku ale třídní klima nemění.

V praktické části autorka uvádí grafy s hodnocením jednotlivých učitelů, výsledky rozměňuje, aniž by se pokusila o zhodnocení, shrnutí či zobecnění v podobě např. typologie získaného vzorku učitelů podle interakčního stylu. Zajímavé by bylo, kdyby autorka nezůstávala jen na popisné rovině a více hledala obecnější souvislost mezi interakčním stylem a dalšími atributy, např. délkou praxe, vyučovanými předměty apod.

Problémem je také jistá naivita autorky v tom smyslu, že údaje získané dotazníkem příliš nerelativizuje (dle jejího pohledu "je" učitel takový, jakého ho vidí žáci, tedy jak ho hodnotí v dotazníku - aniž by zmiňovala možná vědomá či nevědomá percepční zkreslení na straně žáka). Autorka si neklade otázky typu, zda může učitel od žáků získat o sobě skutečně realistický sebeobraz apod.

V seznamu literatury chybí zahraniční zdroje, ale rovněž např. výzkumné studie české provenience (autorka se většinou omezuje na běžně dostupné učebnice). Drobností pak už je např. chybění některých v textu uváděných autorů v seznamu literatury - např. Hofer na s. 22. Objevují se stylistické neobratnosti, což je zarážející především s ohledem na aprobaci autorky (budoucí učitelka českého jazyka!), dokonce lze nalézt i hrubé chyby (např. na s. 82 chyba ve shodě podmětu s přísudkem).

Vizuálně pěkně zpracovaným tabulkám a grafům chybí názvy, resp. tabulky a grafy jsou číslovány a opatřeny názvem až od s. 52 praktické části.

DP trpí řadou nedostatků, které výrazně snižují její kvalitu (především pokud jde o metodologii samotné výzkumné studie). Na druhé straně autorce nelze upřít jistou invenci při hledání možností, jak využít uváděný dotazník interakčního stylu učitele.

Diplomovou práci doporučuji k obhajobě.

Návrh na klasifikaci diplomové práce: **Dobře**

podpis vedoucího – recenzenta diplomové práce

V Českých Budějovicích dne 12. 5. 2009

Stupeň klasifikace	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
--------------------	---------	-------------	-------	-----------